

Tscherkass, koninkrijk Tarpol, 436 n. S.

‘Kipkipkip,’ lokte broeder Matuc de kippen die op de binnenplaats van de kleine hofstede vorstelijk rondstapten en in de drek scharrelden alsof dat een heel verheven bezigheid was. De dieren herkenden de monnik onmiddellijk als hun dagelijkse verzorger en liepen kakelend naar de man in de donkergroene pij.

‘Dat is voor jullie,’ mompelde Matuc, terwijl hij met gelijkmatige, sikkelvormige bewegingen van zijn rechterhand het voer uit een buidel om zijn middel op de aangestampte aarde strooide. ‘Eet maar lekker. Dan worden jullie dikke, vette kippen, die grote eieren leggen.’

Verder was het rustig op de hofstede. De dagloners werkten op de akkers en de andere broeders van de orde hielden zich bezig met gebed of schrijfwerk. Alleen op Matuc rustte het buitengewoon inspirerende toezicht op het welzijn van het pluimvee, een taak waar hij overigens veel plezier in had.

Zachtjes praatte hij tegen de kippen, die krijsend en klapwiekend om hem heen dromden, vechtend om het kleinste zaadje.

Ondanks de zon begon het ’s middags al kouder te worden, constateerde de monnik van Ulldrael, een duidelijk voorteken van de naderende winter.

Het laatste koren was al weken geleden van het land gehaald,

de stoppels lagen verbrand en de akkers waren geploegd. Er hing een vage geur van verschroeid aardappelloof en een paar bijen zoemden loom in het bleke zonlicht. De bladeren van de grote Ulldrael-eik op de binnenplaats, de machtigste boom uit de wijde omgeving, begonnen te verkleuren.

Matuc, een man van middelbare leeftijd met de eerste sporen van grijs in zijn zwarte haar, dankte Ulldrael de Wijze voor de rust van het klooster en schudde de laatste graankorrels uit zijn linnen buidel.

Eén moment bleef hij roerloos staan, knipperde met zijn ogen tegen de zonnen en dacht met spijt aan de ijzige temperaturen die ze hier in het noorden van Tarpol konden verwachten.

‘Ik zal jullie missen in de koude dagen,’ zei de monnik zachtjes tegen de twee stralende bollen voordat hij terugslenterde naar het oude, bakstenen hoofdgebouw, dat net als de orde zelf al vele eeuwen had doorstaan.

Toen het gedempte gemompel van talloze stemmen vanuit de hal tot hem doordrong versnelde Matuc zijn pas. Om deze tijd hoorde zich niemand buiten de aangewezen ruimtes te bevinden. Dit gedrang kon alleen maar slecht nieuws betekenen.

Haastig opende de broeder de zware buitendeur, die op een kier stond, en keek tegen de ruggen van de novicen, die naar iets op de grond stonden te staren.

‘Uit de weg,’ beval de monnik en hij wrong zich naar voren. ‘Laat me erdoor, waardeloze kerels!’

Tot zijn schrik zag hij op de lemen vloer de uitgestrekte gestalte van broeder Caradc, met wijd open ogen en schuim om zijn mond. Dun speeksel liep in brede strepen over zijn wangen, hij ademde moeizaam en zijn borst ging snel en onregelmatig op en neer.

‘Heeft hij weer een visioen?’ vroeg Matuc en hij knielde naast de halfbewusteloze man.

‘We weten het niet, broeder Matuc. We hoorden hem schreeu-

wen vanuit de hal en toen we gingen kijken vonden we hem op de grond,' antwoordde een van de novicen onzeker. 'We wisten niet goed wat we moesten doen.'

De monnik vouwde zijn buidel tot een kussen, dat hij voorzichtig onder Caradc' hoofd legde. 'Zoiets heb ik van hem nog nooit meegemaakt. Normaal krijgt hij een glazige, afwezige blik in zijn ogen, maar dit is wel heel extreem. Haal de abt. Misschien wil Ulldrael een belangrijke boodschap doorgeven.' Matuc veegde het speeksel van het gezicht van zijn medebroeder en streelde geruststellend zijn hoofd. 'En vlug een beetje. Zeg dat er haast bij is,' vervolgde hij met een ontstemde blik naar de anderen, die nog steeds nieuwsgierig om hen heen dromden. 'De rest gaat weer aan de studie. Vooruit!'

Gehoorzaam, maar met tegenzin verdwenen de jongemannen en lieten de monnik bij de ziener achter.

De gladde muren van de hal weerkaatsten elk geluid, waardoor Caradc' moeizame ademhaling nog extra zwaar leek te gaan.

'Wat is er aan de hand? Wat mankeert je?' fluisterde hij.

De man op de grond greep Matucs hand en opende zijn mond, maar hij wist niets anders uit te brengen dan een hees gerochel en een wanhopig gekreun.

Opeens veranderde de kleur van zijn speeksel in lichtrood. Caradc kreeg een hoestbui en sperde zijn ogen nog verder open.

'De Tadc... voorzichtig... doden,' stamelde hij onduidelijk. Elke lettergreep kostte hem zichtbare moeite.

'Rustig maar, Caradc.' Matuc wiste hem het zweet van zijn voorhoofd. 'Wat wil Ulldrael van ons?'

'Tadc... doden... Donkere Tijd,' wist de ziener moeizaam uit te brengen. Hij klemde Matucs hand zo krampachtig in de zijne dat het pijn deed. Dunne slierten bloed sijpelden uit zijn oren en neusgaten. Opeens begon hij te kermen en te sidderen. Hij schokte over zijn hele lichaam en kronkelde als een slang over de vloer.

Matuc had alle moeite hem in bedwang te houden. Hulpe-loos en ontzet moest hij toezien hoe zijn medebroeder helse pijnen leed. Welke boodschap wilde Ulldrael hen sturen dat hij zijn trouwe dienaar zo martelde?

Caradc gaf bloed op, dat dieprood over zijn kleren naar de vloer droop en daar alle kleine oneffenheden en kieren vulde.

‘Tadc... gevaar... iemand... doden,’ jammerde de ziener. Hij kromp ineen, greep Matuc toen bij zijn nek en trok hem bij zijn oor naar zijn lippen toe. ‘De Donkere Tijd... komt terug,’ fluisterde hij.

Het hoofd van de man lag nu in een grote plas bloed, die steeds groter werd door de bloedingen uit zijn mond, zijn oren, zijn ogen en zijn neus.

‘Heer abt! Help dan toch,’ schreeuwde Matuc in paniek. Zelf zat hij nu ook onder het bloed, alsof hij zojuist een varken had geslacht. ‘Caradc ligt op sterven!’

De seconden tikten weg, en nog altijd was er niemand te be-kennen.

De ziener begon weer te kreunen van pijn en slaakte een kreet, die aanzwol tot een ijselijke gil.

Matuc dacht dat zijn trommelvliezen zouden scheuren. Er-gens hoorde hij het splinteren van glas, totdat Caradc’ stem ver-stomde.

De echo galmde nog even door het gebouw, totdat er een on-heilspellende stilte viel.

De ziener was dood.

Nu pas naderden er snelle voetstappen en vlogen de deuren van de studeerkamers open. De abt rende met wapperende pij de trap af, op de voet gevolgd door de verschrikte monniken en novicen.

Matuc staarde naar zijn met bloed besmeurde handen. ‘Ulld-rael heeft hem gedood,’ herhaalde hij fluisterend. ‘De macht van de god was te groot voor zijn lichaam en geest.’

‘Wat is er gebeurd?’ Abt Tradja, een voorname man in de herfst van zijn leven, haalde diep adem en zette zijn leren tas met verbandmiddelen op de grond. ‘Wat heeft hij gezegd?’

Matuc richtte zich op. Kleine rode druppeltjes gleden langs zijn pij omlaag en vielen met een hoorbaar getik in de plas bloed.

‘Ulldrael wilde ons waarschuwen voor de terugkeer van de Donkere Tijd.’

‘Dat gevaar is toch voorgoed geweken? We hebben het Kwaad uit Ulldart verdreven.’ De abt streek over zijn baard en keek peinzend naar het lichaam van de dode. ‘Wat heeft hij nog meer gezegd?’

‘Als de Tadc sterft, lopen we allemaal gevaar, zei Caradc.’ Matuc liet zijn handen zakken. Het warme bloed aan zijn vingers begon kleverig te worden. ‘Ik denk dat iemand wil proberen de troonopvolger te vermoorden.’

Tradja knikte, nauwelijks waarneembaar. ‘Dat mag niet gebeuren. We zullen de Kabcar en zijn zoon onmiddellijk moeten waarschuwen.’ Hij keek naar de groep novicen. ‘Span een koets in. Er is geen tijd te verliezen.’

‘Maar over een paar uur is het donker, en de weg naar het paleis...’ wilde een van de jongemannen protesteren, maar de abt onderbrak hem met een handgebaar.

‘Al zou het stenen regenen, dan nog moesten we gaan. De toekomst van het hele continent staat op het spel als de Tadc iets zou overkomen.’ Haastig verdween er een groepje naar buiten om alles gereed te maken voor het vertrek. ‘De anderen brengen Caradc naar het bedehuis en baren hem daar op. Hij is een martelaar voor de godheid, die zijn leven heeft gegeven voor het welzijn van alle mensen op Ulldart. Ulldrael is rechtvaardig, machtig en wijs.’ De abt verliet de hal en liep naar de stallen.

Matuc, nog steeds ontdaan door de gebeurtenissen van de afgelopen minuten, gaf als verlamd instructies om de dode te wassen en te balsemen.

‘Die bloedvlek blijft,’ beval hij, toen hij een novice zag aankomen met een emmer en een dweil. ‘Die zal ons voor altijd herinneren aan Caradc en zijn offer.’

Verdrietig en in gedachten verzonken keek hij naar de rode, vochtig glinsterende vlek. Nooit mocht Ulldart meer onder de knoet van een krijgsheer vallen. Met zijn waarschuwing had zijn vriend hen allemaal gered.

Ulsar, hoofdstad van het koninkrijk Tarpol, late herfst 441 n. S.

Zoals altijd stapte de trompetter bij zonsopgang het kazerneterrein op, zette de klaroen aan zijn lippen en blies de reveille.

Luid en helder schetterden de klanken over het terrein, en de kazerne met zijn vijfhonderd soldaten kwam tot leven.

Even later brulden de sergeants ook de laatste slaperige manschappen uit hun harde bedden.

De schoorstenen van de keuken braakten dikke rookpluimen uit naar de zachtroze hemel. De weinig geliefde pap van haver-mout, gedroogde vruchten, melk en veel water stond al een halfuur in de reusachtige ketels te pruttelen.

De dag begon volgens het bekende patroon. Overal rinkelden koppelriemen en dreunden zware laarzen over de binnenplaats omdat geen van de soldaten te laat op het appèl wilde verschijnen.

Maar in één kamer van de kazerne bleef het angstig stil.

Van onder een stapel kussens, dekens en een donzen dekbed klonk een regelmatig gesnurk, soms onderbroken door enig gesmak als de slaper werd gestoord door het lawaai op de binnenplaats.

De zachte klop op de deur had geen effect. Zelfs een luide roffel bracht nauwelijks beweging in de hoop beddengoed.

Stoiko stond voor de deur van zijn heer, met in zijn ene hand een volgeladen blad met brood, koeken, kaas, worst, honing en nog veel meer. De knokkels van zijn andere hand deden pijn van het bonzen op de deur. Ten slotte stapte hij de slaapkamer binnen en liet de deur opzettelijk met een klap achter zich dichtvallen.

De zware, donkere gordijnen, die elk zonnestraaltje moeiteloos opzogen, wapperden zachtjes heen en weer, maar het gesnurk op de berg kussens ging door.

De dienstknecht, zowel vertrouweling als mentor, zette het blad voorzichtig op het nachtkastje en trok de gordijnen open om het daglicht en de frisse ochtendlucht binnen te laten.

De onzichtbare slaper gromde wat en kroop nog dieper onder de dekens weg.

‘Goedemorgen, heer,’ zei Stoiko poeslief, terwijl hij aan een punt van het donzen dekbed trok. ‘Tijd om op te staan.’

‘Ik ben de Tadc! Ik laat me niet commanderen,’ klonk het onduidelijk vanuit de hoop dekens. ‘Ik kan slapen hoe en zo lang als ik wil.’

‘Natuurlijk, heer.’ De trouwe bediende en raadsman van de troonopvolger zuchtte zacht. Dit ochtendritueel kende hij maar al te goed. ‘Maar u hebt om tien uur een afspraak met de belastingontvangers en daarna moet u met uw lijfwacht exerceren. Na het middagmaal staan er schermlessen en paardrijden op het programma.’

De dekens bewogen, maar de slaper kroop nog verder naar het voeteneind. ‘Ik heb geen zin. Ga weg. Zeg maar dat ik ziek ben of zo.’

‘Dat gaat niet, heer.’ Stoiko grijsde en schonk warme melk in de zilveren beker. ‘Bovendien wil uw vader u zien. U bent toch niet vergeten dat hij Kabcar van Tarpol is en heel ontstemd kan reageren als zijn bevelen in de wind worden geslagen?’

De bediende gooide zijn schouderlange, bruine haar uit zijn

gezicht en streek het weg achter zijn oren. Zoals altijd glinsterde er een schalks lichtje in zijn ogen. ‘Heer, de koeken zijn nog warm en de melk is heerlijk, met een lepel honing. Ik heb er een snufje kaneel bij gedaan. Mmm.’ Hij snoof vol verrukking, waardoor zijn machtige snor enigszins trilde, en maakte een slurpend geluid.

De berg van kussens leek te exploderen. De Tadc van Tarpol, een jongeling met een fors overgewicht, dun, vlasblond haar en een breed vollemaansgezicht, verrees uit zijn nest als een walvis uit zee.

‘Handen af van mijn ontbijt, Stoiko!’ Het snerpende, onaangenaam hoge stemgeluid van de troonopvolger deed Stoiko pijn aan de oren. De bediende maakte een grimas. ‘Jij hebt vast al gegeten.’

‘Drie uur geleden, heer,’ zei de man met de machtige snor, tevreden dat zijn list had gewerkt.

‘Hoe kun je zo vroeg opstaan? Dan is het toch nog donker buiten?’ Gulzig propte de blaag twee koeken in zijn mond en nam er een slok melk achteraan.

‘Ik laat u in alle rust ontbijten,’ zei Stoiko met een buiging. ‘U moet maar schellen als u klaar bent. Dan zal ik u helpen bij het aankleden.’ De Tadc wuifde genadig en zette zijn tanden in een stuk gedroogde worst.

‘Iemand zou de kleine prins eens een schop onder zijn achterste moeten verkopen,’ mompelde de trouwe dienaar toen hij weer op de gang stond.

De Tadc, die – als het hem zo uitkwam – naar de naam Lodrik luisterde, was inmiddels vijftien, en al sinds zijn geboorte was Stoiko belast met de zorg voor de troonopvolger. Hij had zijn luiers verschoond en hem leren lopen en praten. Niemand wist beter dan hij wat een ramp de jongen was.

Het scheen Lodrik geen snars te kunnen schelen dat hij uit een trots geslacht van soldaten en legeraanvoerders stamde.

Op een paard sloeg hij net zo'n goed figuur als een hond op het ijs, een sabel was hem te zwaar en met rekenen had hij grote moeite.

Voorzichtigheidshalve werd hij bij alle banketten, galabals en recepties weggehouden, en als hij om een of andere reden toch aanwezig moest zijn, kreeg hij een plaats in een hoge loge of op een galerij, zodat hij zijn vader niet in verlegenheid kon brengen.

De Kabcar van Tarpol, een militaire veteraan en een echte houwdegen, was diep teleurgesteld in zijn enige spruit en maakte daar geen geheim van. Door het gewone volk werd de dikke jongen spottend *Tras Tadc* of 'Koekjesprins' genoemd.

Nog kort geleden was Lodrik bijna in een van zijn geliefde peperkoeken gestikt toen hij de sieramandelen zonder kauwen had doorgeslikt. Sindsdien werden de koeken ontdaan van noten, amandelen of andere decoraties die in de prinselijke keel konden blijven steken.

Als laatste redmiddel had de Kabcar zijn zoon ondergebracht in de kazerne in de hoofdstad om hem wat enthousiasme voor het leger – of in elk geval enige discipline – bij te brengen. Stoiko had er een hard hoofd in.

Een kwartiertje later begon de bel in het bediendenvertrek luid te rinkelen.

'Hoor je het niet? Zijne hoogheid is klaar met eten,' zei Drunja, die uitsluitend als kokkin voor de troonopvolger was aangesteld, bezorgd. Stoiko verroerde zich niet.

'Hopelijk heeft hij het dienblad niet voor een grote koek aanzien en een tand gebroken,' grijnsde Kalinin, de staljongen, rollend met zijn ogen. 'Als hij nog zwaarder wordt, moet ik een boerenknol voor hem kopen, anders zakt hij door zijn paard.'

'Kop dicht, of ik laat jóú als paard zadelen. Dan piep je wel anders.' Stoiko kwam langzaam overeind. Hij voelde zich loodzwaar. 'Volgens mij kan er nog best iets worden uit die jongen als niet iedereen altijd kritiek op hem heeft. Maak vanmiddag

zijn lievelingskostje klaar, Drunja. Na de lessen van de belastingontvangers is hij altijd onhandelbaar, en daar is mijn humeur en dat van zijn schermleerleraar niet tegen bestand.' De kokkin knikte en inspecteerde de provisiekast.

'Wat die jongen nodig heeft is een flink pak slaag, als je het mij vraagt.' Kalinin sloeg met een vlakke hand zo hard op de tafel dat de broodkruimels op en neer dansten. 'Klits, klats, links en rechts. Dan leert hij zich wel gedragen.'

Stoiko liep naar de deur. 'Dat heb ik ook al eens gezegd, maar het mocht niet van de Kabcar. En als jullie me nu willen excuseren? Ik moet hem in zijn kleren hijsen.'

'Die passen allang niet meer,' grinnikte de staljongen, en hij bootste de waggelende gang van de troonopvolger na. 'De stof is gekrompen. Haal de kleermaker!'

Drunja proestte en Stoiko verdween hoofdschuddend.

Lodrik was al begonnen zich aan te kleden toen de bediende de kamer binnenkwam. Hij was zijn rechterkous vergeten, zijn hemd zat scheef dichtgeknoopt en zijn pruik gleed over zijn hoofd heen en weer.

'Waar zat je nou? Ik kon mijn andere kous niet vinden!' jammerde de Tadc met een ongelukkig gezicht. Zijn bleekblauwe varkensoogjes staarden Stoiko zielig aan.

'Ach, heer.' Met een geoeffend gebaar trok de bediende de ontbrekende kous uit de warrige hoop kleren tevoorschijn. 'Hier heb ik iets voor u.'

Het duurde ettelijke minuten voordat Lodriks omvangrijke gestalte in een rok, een hemd, een tuniek, een mantel en schoenen was gehesen.

De belastingontvangers begroetten de twee laatkomers met onverholen ergernis, als rechters die twee haveloze landlopers voor zich zagen verschijnen.

Hun hoge, gepoederde pruiken roken doordringend naar parfum en lavendel, om de motten op afstand te houden.

Stoiko verontschuldigde zich uitvoerig voor de vertraging en trok zich schielijk terug, terwijl de troonopvolger aan zijn rekenles begon en zich een paar uur in de berekening van rentepercentages verdiepte.

Nadat Lodrik de belastingambtenaren tot wanhoop had gebracht probeerde hij vervolgens de vijftig leden van zijn lijfwacht met onduidelijke bevelen en onmogelijke instructies in het gareel te houden. Het had slechts als resultaat dat de mannen als kippen zonder kop over het exercitieterrein holden, in een oprechte poging hun orders uit te voeren.

Kolonel Soltoi Mansk, commandant van de koninklijke lijfwacht en de kazerne, stond achter het raam van zijn werkkamer en volgde het pijnlijke tafereel met toenemende ontzetting. Helaas kon hij de jongeman niet publiekelijk tot de orde roepen, want zo'n vernedering van de Tadc voor het oog van alle troepen zou het einde van zijn carrière betekenen.

Maar toen drie soldaten van de lijfwacht met de koppen tegen elkaar knalden en een van hen zijn hellebaard liet vallen, waar de vierde over struikelde, moest hij toch ingrijpen, ongeacht de gevolgen.

'Sergeant, sla alarm. We houden een onverwachte oefening om de snelheid van de troepen te testen,' riep hij tegen de grijnzende bazuinblazer op de binnenplaats.

Het muzikale, door onderdrukte vrolijkheid wat bibberig geblazen signaal onderbrak de circusvoorstelling op het exercitieterrein. De lijfwacht was de eerste eenheid die rechtsomkeert maakte en terugrende naar zijn post.

Lodrik keek de verdwijnende soldaten na, liet zijn sabel zakken, haalde zijn schouders op en verdween naar binnen.

'Die troonopvolger moet hier weg.' De kolonel keek naar de stralende gezichten van zijn mannen, zichtbaar opgelucht dat ze aan de klauwen van het joch waren ontkomen. 'Voordat iemand het plan opvat om te deserteren.'

‘Mijn zoon is een nietsnut.’ Onheilspellend bleef het zinnetje in de salon van de Kabcar hangen. Het rook er naar kruiden en sterke tabak. In de asbak gloeide de pijp van de vorst nog even na en doofde toen.

Kolonel Mansk roerde in zijn koffie en staarde neutraal naar het vergulde schoteltje.

‘Hij is nergens goed voor. Een koekjes vretende schertsfiguur, meer is hij niet! Heel Tarpol maakt zich vrolijk over hem.’ Gremgor Bardriç, vorst van Tarpol, heerser over negen provincies, overwinnaar bij talloze boerenopstanden en strateeg van een omvangrijk leger, liet moedeloos zijn schouders zakken. ‘De andere koningshuizen lachen zich heimelijk een ongeluk als hij bij een feestelijk banket verschijnt en zich daar volpropt zonder een fatsoenlijk woord met iemand te wisselen.’

‘Hij heeft ongetwijfeld ook goede kanten, hoogheid,’ protesteerde de kolonel zwakjes, zonder zijn vorst aan te kijken.

‘Wat ik ervan hoor weet hij die voortreffelijk te verbergen.’ De Kabcar legde zijn armen op zijn rug en staarde uit het raam.

Donkere regenwolken pakten zich samen boven de horizon, een kille wind blies door de kieren van het venster en deed de kandelaars flakkeren. Het land leek slaperig, bijna apathisch de komst van de winter af te wachten.

‘Op de een of andere manier moet ik toch een man van die bengel zien te maken. Bij Ulldrael! Hoe moet hij het rijk besturen als hij alleen maar interesse in eten heeft? Ik ben bang dat het Tarpoolse rijk nog met mij zal uitsterven, Mansk.’

De officier schraapte zijn keel. ‘Toch niet, hoogheid. Het leger is sterker dan ooit, er heerst een zekere rust in de provincies en de bevolking lijkt tevreden.’ De kolonel zette zijn kopje neer en keek de koning aan. ‘Geef hem nog wat tijd...’

‘Maar liever niet in uw kazerne?’ Gremgor maakte zijn blik van de wolken los en draaide zich op zijn hakken om. ‘Niemand houdt het langer dan een maand met hem uit. Overall

waar hij komt wekt hij ergernis. De klachten en geruchten nemen toe. Ik weet eerlijk gezegd niet wat ik met hem beginnen moet.’

De Kabcar schonk zich nog een kop thee in en volgde de opstijgende damp met zijn ogen. ‘En je moet er niet aan denken dat een of andere gek zou proberen hem te vermoorden, sinds dat bericht over het visioen van de monnik ook buiten het paleis is uitgelekt. De wachtposten hebben al een Tzulani in zijn kraag gegrepen die met een dolk naar binnen wilde sluipen. Drie dagen geleden heeft een onbekende een vergiftigde taart voor Lodrik bezorgd die een voorproever het leven heeft gekost. Om wanhopig van te worden.’

Mansk bracht het kopje weer naar zijn lippen en nam een slok van de sterke zwarte thee, waarin hij een lepeltje kersenmarmelade had gedaan.

‘Misschien heeft hij te weinig ervaring met verantwoordelijkheden, hoogheid. Wat voor kans heeft hij om iets te presteren? Bij alles krijgt hij hulp. Stoiko helpt hem zelfs bij het aankleden. Hoe moet hij dan ooit iets leren? Een man ontwikkelt zich immers door zijn ervaringen.’

‘Wat een geklets! Het enige wat zich ontwikkelt is zijn buik, omdat hij van louter ellende nog meer koek, taart en gebak naar binnen werkt.’ Grengor pakte een glazen karaf uit een kastje boven de haard en gooide een borrel in zijn thee. Na een korte aarzeling schonk hij er nog een flinke scheut achteraan. Toen nam hij aandachtig een slok. ‘Maar misschien moeten we hem eens op de proef stellen.’

Er was niets anders te horen dan het geknetter van het haardvuur. De dikke, donkerblauwe wandkleden absorbeerden alle storende geluiden – de belangrijkste reden waarom de Kabcar zo op deze kamer gesteld was. Hier kon hij een paar uur afstand nemen van de mensen, de last van zijn verplichtingen en zijn positie als heerser over Tarpol. Zonder zijn rijkelijk met alcohol

aangelengde thee kon en wilde hij niet meer werken, laat staan beslissingen nemen.

Gebukt onder het verdriet dat zijn vrouw bij de geboorte van Lodrik was gestorven. Ook zij had van de geborgenheid van deze kamer gehouden. Wat een ironie dat zijn nietsnut van een zoon juist hier was verwekt.

Er werd zachtjes geklopt, maar Mansk en Grengor reageerden geprikkeld op de ongepaste interruptie.

‘Wát?’ blafte de Kabcar. Een lakei stak voorzichtig zijn hoofd naar binnen.

‘Uw zoon wacht op u in de ontvangstkamer, hoogheid.’

‘Zeg maar dat ik eraan kom.’ En de bediende verdween.

Grengor trok zijn donkergrijze uniform recht, sloeg wat stoffjes van het goudstiksel, pakte zijn sabel, die hij als wandelstok gebruikte, en liep naar de deur. ‘Kolonel, u komt met mij mee. Ik heb uw hulp nodig in deze situatie.’

Mansk dronk in één teug zijn kopje leeg en sprong overeind. ‘Natuurlijk, hoogheid.’ Haastig liep hij naar de deur en hield die open voor de Kabcar. ‘Wat bent u van plan? Is er een idee bij u opgekomen?’

‘Niet zo nieuwsgierig, man.’ Opeens begon Grengor te grinniken en hij legde een hand op de schouder van de officier. ‘Maar u hebt me wel op het goede spoor gezet. Erger dan het nu is, kan het niet worden.’

‘Behalve als de Tadc iets zou overkomen,’ wierp de kolonel tegen, terwijl hij de vorst van Tarpol liet voorgaan en de deur van de salon achter zich dichttrok.

‘Er zijn dagen dat ik de terugkeer van de Donkere Tijd een minder grote ramp zou vinden dan deze zoon – bijna een opluchting, neem dat maar van me aan, Mansk.’

Met verende tred ging Grengor op weg naar de ontvangstkamer, terwijl kolonel Mansk nog eens zorgelijk nadacht over de woorden van de plotseling zo goedgeluimde Kabcar.